

บทความวิจัย (Research Article)

การวิเคราะห์ความหมายและที่มาของการตั้งชื่อนักเรียน
โรงเรียนอนุบาลศรีนคร จังหวัดสุโขทัย
An Analysis of the Meanings and Sources of Student Names
at Anuban Srinakhon School in Sukhothai

เจษฎาภรณ์ ฉุยฉาย^{1*} ทิวิธ นาคเสง¹ อัฐพล เพ็ชรนา¹

และวรารัตน์ มหามนต์รี²

Jetsadaporn Chuiychay^{1*}, Thiwat Nakseng¹, Attaphon Phetna¹,
and Wararat Mahamontree²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความหมายและที่มาของชื่อนักเรียนโรงเรียนอนุบาลศรีนคร จังหวัดสุโขทัย รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแจกไปยังกลุ่มประชากรจำนวน 350 คน โดยศึกษาความหมายจากผู้ตั้งชื่อแยกเป็นนักเรียนชายหญิง และแยกตามกลุ่มความหมาย ผู้ใดเป็นผู้ตั้งชื่อ และเหตุผลสำคัญในการตั้งชื่อผลการวิจัยพบว่าความหมายของชื่อนักเรียนชายมีจำนวน 12 กลุ่มความหมาย เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเกียรติยศอำนาจ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความมั่งคั่งร่ำรวย ด้านความดีงามความเจริญรุ่งเรือง ด้านมนุษยวงศ์ตระกูล ด้านความเชื่อศาสนา ด้านความสุข ด้านคุณลักษณะคุณสมบัติ ด้านการดำรงอยู่ ด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ด้านความเหมาะสมการเปรียบเทียบ และด้านอากัปกริยา ส่วนความหมายของชื่อนักเรียนหญิงพบว่ามี 11 กลุ่มความหมาย เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านความดีงาม ด้านความเจริญรุ่งเรือง ด้านมนุษยวงศ์ตระกูล ด้านความมั่งคั่งร่ำรวย เกียรติยศ ด้านอำนาจ ด้านความสุข ด้านความเหมาะสม ด้านการเปรียบเทียบ ด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ด้านคุณลักษณะคุณสมบัติ ด้านการดำรงอยู่ ด้านความเชื่อ ศาสนา

¹ นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Students of the Bachelor of Arts Program in Thai Language, Faculty of Humanities, Naresuan University

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Lecturer in the Bachelor of Arts Program in Thai, Faculty of Humanities, Naresuan University

*Corresponding author; email: jetsadaporn69@gmail.com

(Received: 23 July 2024; Revised: 27 September 2024; Accepted: 8 December 2024)

ในประเด็นที่มาของการตั้งชื่อพบว่ามี 6 ที่มา เรียงลำดับตามที่พบจากมากไปน้อย ได้แก่ มารดา บิดา เลือกชื่อจากหนังสือแนะนำการตั้งชื่อ ญาติผู้ใหญ่ (ยาย, ปู่, ย่า, ป้า, ตา, ลุง, น้า, อา, พี่) แหล่งอื่น ๆ (เว็บไซต์, สื่อโทรทัศน์, วารสาร) และพระภิกษุ ตามลำดับ

ส่วนเหตุผลสำคัญในการตั้งชื่อพบว่าการตั้งชื่อทั้งหมด 10 เหตุผล เรียงลำดับตามที่พบจากมากไปน้อย ได้แก่ ความเป็นสิริมงคล มีความไพเราะ และออกเสียงง่าย มีความสอดคล้องกับบุคคลในครอบครัว (พี่, บิดา, มารดา, น้อง, ยาย) ตั้งตามโหราศาสตร์ มีความแปลกใหม่ เลียนแบบชื่อเฉพาะ มีความสอดคล้องกับนามสกุลของครอบครัว ต้องการเปลี่ยนแปลงดวงชะตาชีวิต (เพื่อให้หายจากการเจ็บป่วย, เพื่อให้มีทรัพย์สินบาร์มี) และเหตุผลอื่น ๆ (เกิดตรงวันสำคัญของประเทศ - ไทย, เดือนเกิด) ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความหมาย ที่มาการตั้งชื่อ นักเรียน โรงเรียนอนุบาลศรีนคร

Abstract

The objective of this research was to analyze the meanings and sources of the names of students at Anuban Srinakhon School in Sukhothai. Data were collected using questionnaires issued to the parents of 350 students, studying the meanings of names separately for male and female students, name givers, and important reasons for naming. The research findings revealed 12 meaning groups for male student names, arranged from most to least: honor and power, knowledge and abilities, wealth, goodness and prosperity, human and family, beliefs and religion, happiness, characteristics and qualities, existence, natural environment, appropriateness and comparison, and manners. The meanings of female student names were divided into 11 groups, arranged from most to least, including knowledge and abilities, goodness and prosperity, human and family, wealth, honor and power, happiness, appropriateness and comparison, natural environment, characteristics and qualities, existence, beliefs and religion. In terms of the name's sources, 6 sources were discovered, listed in order of the most found: mother, father, a naming guidebook, elderly relatives, other sources (websites, television media, and journals), and monks.

For the important reasons for naming, 10 reasons were found, arranged from most: auspiciousness, beautiful sounding, easy pronunciation, connection with family members, astrology, exotic, proper names, connection with family surname, changing destiny (recovering from illness and becoming wealthy and prestige), and other reasons (an important national day and month of birth).

Keywords: meanings, sources of naming, students, Anuban Srinakhon School

บทนำ

โรงเรียนอนุบาลศรีนคร จังหวัดสุโขทัย เป็นโรงเรียนประจำตำบลที่มีประวัติความเป็นมาความน่าสนใจ เดิมชื่อโรงเรียนประชาบาลตำบลนครเดิฐ (วัดคลองมะพลับ) ต่อมาบริษัทข้าวไทยได้ให้ทุนในการสร้างอาคารเรียน จึงมีการเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนไทยธัญญานุกูล เพื่อเป็นเกียรติและเป็นที่ระลึกให้กับ “บริษัทข้าวไทย” ต่อมาได้รับอนุญาตเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็นโรงเรียนอนุบาลศรีนคร (ไทยธัญญานุกูล) ตามชื่ออำเภอและตำบล ซึ่งเป็นที่มาของชื่อโรงเรียนในปัจจุบัน เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับประถมศึกษา โดยแต่เดิมนั้นอำเภอศรีนคร มีชื่อว่า นครเดิฐ (นคร น. เมืองใหญ่, กรุง. (ป., ส.). + เดิฐ รากศัพท์บาลีว่า ตมฺฐ แปลว่า ความยินดี) ต่อมาได้แบ่งพื้นที่ตำบลนครเดิฐ ตั้งเป็น ตำบลศรีนคร โดยนายธวัช ชุนนะวรรณ กล่าวถึงที่มาของคำว่า “ศรีนคร” ว่าได้นำมาจากพยางค์แรกของคำว่า “นครเดิฐ” และเติมคำว่า “ศรี” ข้างหน้าคำจึงได้ชื่อใหม่เป็นศรีนคร (องค์การบริหารส่วนตำบลศรีนคร, 2551)

โรงเรียนอนุบาลศรีนคร เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาประจำอำเภอ มีเด็กนักเรียนในพื้นที่มาเรียนเป็นจำนวนมาก พื้นที่อำเภอศรีนครตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดสุโขทัย ห่างจากอำเภอเมือง 60 กิโลเมตร มีประชากรน้อยและมีขนาดพื้นที่เล็กที่สุดในจังหวัดสุโขทัย อาชีพหลักของประชากรในพื้นที่คือเกษตรกรรมและพาณิชยกรรม ประชากรมีพื้นฐานการศึกษาภาคบังคับเป็นส่วนใหญ่ จากการเก็บข้อมูลในเบื้องต้น ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าชื่อของนักเรียนในปัจจุบันแตกต่างจากชื่อของคนรุ่นปู่ ย่า ตา ยาย หรือ รุ่นพ่อแม่ของพวกเขา ชื่อของคนรุ่นก่อนมีจำนวนคำสั้น ส่วนใหญ่ไม่เน้นรูปคำและความหมาย เช่น แอ้ว หมอน ฟารุ่ง วันเพ็ญ ซึ่งแตกต่างจากการตั้งชื่อของเด็กนักเรียนในพื้นที่ที่เห็นได้ชัดว่ามีการใช้ภาษาในการตั้งชื่อ รวมทั้งมีโครงสร้างทางความหมายที่ซับซ้อนและแฝงด้วยความเชื่อในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นชื่อของนักเรียนในปัจจุบันได้รับอิทธิพลจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสารในวิถีการดำเนินชีวิต ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับชื่อของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลศรีนคร ในด้านการวิเคราะห์ความหมายและ

ที่มา จะทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงความหมายของชื่อนักเรียนที่น่าจะมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต และทราบถึงที่มาของการตั้งชื่อของผู้ใดเป็นผู้ตั้งชื่อดังกล่าว อันสะท้อนให้เห็นวิธีการดำเนินชีวิตและ สื่อเทคโนโลยีที่มีบทบาทรวมทั้งคติความเชื่อส่วนบุคคลที่ยึดถือมาใช้เป็นกรอบเกณฑ์ในการตั้งชื่อ บุตรหลานของตน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ความหมายของชื่อนักเรียน โรงเรียนอนุบาลศรีนคร จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อวิเคราะห์ที่มาของชื่อนักเรียน โรงเรียนอนุบาลศรีนคร จังหวัดสุโขทัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้กรอบแนวคิดจาก นฤมล รัตนอ่อน (2554) และวิรัช ศิริวัฒนะนาวิน (2544) เพื่อมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบการวิเคราะห์

ด้านความหมายของชื่อ ได้แก่

1. ความดีงามความเจริญรุ่งเรือง
 - 1.1 ความดี
 - 1.2 ความงาม
 - 1.3 ความเจริญ
 - 1.4 ความสว่างรุ่งเรือง
 - 1.5 ความเป็นเลิศ
 - 1.6 ความสำเร็จ
2. เกียรติยศอำนาจ
 - 2.1 เกียรติยศ
 - 2.2 อำนาจ
 - 2.3 ชัยชนะ
 - 2.4 ความเป็นใหญ่
 - 2.5 พลกำลัง
 - 2.6 ความกล้าหาญ
 - 2.7 การต่อสู้

3. มนุษย์วงศ์ตระกูล
 - 3.1 มนุษย์ผู้หญิงผู้ชาย
 - 3.2 ญาติ ที่แสดงความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวเดียวกัน
 - 3.3 วงศ์ตระกูล
 - 3.4 อวัยวะ
4. สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
 - 4.1 พื้นดิน
 - 4.2 น้ำ
 - 4.3 ลม
 - 4.4 ต้นไม้
 - 4.5 ภูเขา
 - 4.6 ท้องฟ้า
 - 4.7 สุนัข
 - 4.8 ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ
 - 4.9 วันเวลา
 - 4.10 อาหาร
 - 4.11 สัตว์
 - 4.12 ลักษณะภูมิประเทศ
5. ความรู้ความสามารถ
 - 5.1 ปัญญาความรู้
 - 5.2 ความสามารถ เชี่ยวชาญ
 - 5.3 คำพูด
 - 5.4 ความคิด
 - 5.5 การสร้างประดิษฐ์ คิดค้น
6. ความมั่งคั่งร่ำรวย
 - 6.1 ทรัพย์สินสมบัติ
 - 6.2 แก้วหรืออัญมณีแร่ธาตุที่มีค่า
 - 6.3 สิ่งของเครื่องใช้

6.3.1 เครื่องประดับตกแต่งที่มีมูลค่าสวยงาม

6.3.2 เครื่องใช้ทั่วไป

7. ความสุข

7.1 ความสุข

7.2 ความรัก

7.3 ความสันติ สุขสงบ

7.4 ความสนิทสนมความสัมพันธ์

7.5 การพึ่งพาช่วยเหลือ

7.6 อารมณ์

8. การดำรงอยู่

8.1 การเกิด

8.2 ความมั่งคั่งยั่งยืน

9. คุณลักษณะ คุณสมบัติ

9.1 คุณลักษณะ สภาพ

9.2 คุณสมบัติต่าง ๆ

10. ความเชื่อ ศาสนา

10.1 ความเชื่อพระพุทธศาสนา

10.2 ความเชื่ออื่น ๆ

11. อากัปกริยา

12. ลำดับ จำนวน

12.1 ลำดับที่

12.2 จำนวน

13. เมือง แคว้น

14. แบบแผนกฎเกณฑ์ กติกา

15. ความเหมาะสม การเปรียบเทียบ

15.1 ความเหมาะสม

15.2 การเปรียบเทียบ

16. ทิศทาง

ด้านที่มาของการตั้งชื่อ ได้แก่

1. ผู้ตั้งชื่อ
 - 1.1 บิดา
 - 1.2 มารดา
 - 1.3 ญาติผู้ใหญ่
 - 1.4 พระภิกษุ
 - 1.5 ผู้อื่น
 - 1.6 หนังสือแนะนำการตั้งชื่อ
 - 1.7 แหล่งอื่น ๆ
2. เหตุผลที่ใช้ในการตั้งชื่อ
 - 2.1 ออกเสียงง่าย
 - 2.2 มีความไพเราะ
 - 2.3 มีความแปลกใหม่
 - 2.4 ความเป็นสิริมงคล
 - 2.5 ตั้งตามโหราศาสตร์
 - 2.6 สอดคล้องกับเชื้อชาติ ศาสนา
 - 2.7 สอดคล้องกับนามสกุลของครอบครัว
 - 2.8 สอดคล้องกับบุคคลในครอบครัว
 - 2.9 เลียนแบบชื่อเฉพาะของ นักแสดง ตัวละคร ตัวการ์ตูน บุคคลสำคัญ
 - 2.10 ต้องการเปลี่ยนแปลงดวงชะตาชีวิต
 - 2.11 เหตุผลอื่น ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.1 รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมายของการตั้งชื่อ
 - 2.2 รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับที่มาของการตั้งชื่อ
 - 2.3 รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในการตั้งชื่อ

2.4 รวบรวมข้อมูลรายชื่อนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอนุบาลศรีนครจังหวัดสุโขทัย ด้วยการแจกแบบสอบถามไปยังผู้ปกครองนักเรียนเพื่อตอบแบบสอบถามตามจำนวนบุตรที่อยู่ในประชากรกลุ่ม 350 คน

3. วิเคราะห์ข้อมูล

3.1 นำชื่อจริงมาวิเคราะห์และจัดกลุ่มความหมายแยกตามนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

3.2 นำชื่อจริงมาวิเคราะห์และจัดตามกลุ่มที่มาของการตั้งชื่อ

4. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ตาราง 1 แสดงกลุ่มความหมายการตั้งชื่อนักเรียนชาย 12 กลุ่มความหมายของผู้ให้ความหมาย

กลุ่มความหมายของชื่อนักเรียนชาย	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	ตัวอย่างของชื่อนักเรียนชาย
1. เกียรติยศอำนาจ	47	26.11	ณรงค์ศักดิ์, ไชยอนันต์, อธิบัติ, พลกฤต, อัศวิน
2. ความรู้ความสามารถ	35	19.44	เตชิต, วรวิทย์, พชรพล, กัณตพล, จิตติพัฒน์
3. ความมั่งคั่งร่ำรวย	25	13.89	ธนกฤต, รชต, , ณณณณิน, วสุ, อรรถวัต
4. ความดีงามความเจริญรุ่งเรือง	16	8.89	ประเสริฐ, กฤติภาคิน, โรจนฤทธิ์, ภัทรดนัย, วัฒนากร
5. มนุษย์วงศ์ตระกูล	12	6.67	จักรพงษ์, ศิมากร, อรรถพล, กฤษติพงษ์, กุลพัตร
6. ความเชื่อ ศาสนา	12	6.67	ปัญจคุณว์, บุญฤทธิ์, กฤษณะ, ภาณุเทพ, ไตรเทพ
7. ความสุข	9	5.00	ชีวานนท์, นนทกร, นนทปวิช, พร้อมกิจ
8. คุณลักษณะ คุณสมบัติ	9	5.00	สิทธิพล, ชนม์วิเชียร, ศุภรัชฎ, ภูริชญ์, นิติ
9. การดำรงอยู่	5	2.78	กวินภพ, จิรัฏฐ์, ธาธาธิวัฒน์, จิรายุ, อนุพนธ์
10. สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	4	2.22	ปณธิ, กุณรภาคย์, ศุภกฤษ, ภาณุวัฒน์
11. ความเหมาะสมการเปรียบเทียบ	4	2.22	ฉัตรมงคล, ชนม์วิเชียร, ปฐมเดช, รุ่งเพชร
12. อากัปกริยา	2	1.11	กชกร, กฤษฎา
รวม	180	100	

จากการศึกษาพบว่า ชื่อนักเรียนมีการตั้งชื่อในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับด้านเกียรติยศ อำนาจมากที่สุด ด้านความรู้ ความสามารถ และด้านความมั่งคั่งร่ำรวยตามลำดับ ทั้งนี้พบการตั้งชื่อในกลุ่มความหมายด้านอากัปกริยาน้อยที่สุด ทำให้ทราบว่าผู้คนในพื้นที่นิยมตั้งชื่อนักเรียนชาย ให้มีความหมายเกี่ยวกับเกียรติยศอำนาจ เพื่อแสดงถึงความเป็นชายที่มีเกียรติ ได้รับการเคารพนับถือ เหนือกว่าผู้ใด อีกทั้งยังให้มีความหมายเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ซึ่งเป็นมงคลแก่ชีวิต ในการใช้ชีวิต ให้มีปัญญาในการใช้ชีวิต

ตาราง 2 แสดงกลุ่มความหมายการตั้งชื่อนักเรียนหญิง 11 กลุ่มความหมายของผู้ให้ความหมาย

กลุ่มความหมายของชื่อนักเรียนหญิง	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	ตัวอย่างของชื่อนักเรียนหญิง
1. ความรู้ความสามารถ	36	21.18	ญาณิน, วรัญญา, กวิสรา, ัณญาณัฐ, สุพิชฌาย์
2. ความดีงาม ความเจริญรุ่งเรือง	28	16.48	ศิริวรรณ, กัญญาภัทร, วิภาพร, วรปภา, อรจิรา
3. มนุษย์วงศ์ตระกูล	18	10.59	ธิดารัตน์, ไอลดา, สุขชาติ, พรณรัตน์, พงศ์ธิดา
4. ความมั่งคั่งร่ำรวย	18	10.59	ธนิสรา, ชนมณี, กนกพร, มนชนก, ธนาภรณ์
5. เกียรติยศอำนาจ	15	8.82	รติภัก, กุลทิรา, กิตติมา, ไอลิกา, ปณิดา
6. ความสุข	14	8.23	ธิดานันท์, ปริญกร, นิชานันท์, ศรัณย์ภัทร, เปมิกา
7. ความเหมาะสม การเปรียบเทียบ	14	8.23	แก้วตา, กรกนก, กมลวรรณ, กัญชรัตน์, สุพัชรินทร์
8. สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	9	5.30	มัลลิกา, นภัสสร, อาทิตยา, ศศิณิภา, สุพรรณษา
9. คุณลักษณะ คุณสมบัติ	9	5.30	สิริธร, สุพัตรา, วรรณนิสา, สิริลักษณ์, ประพิญพร
10. การดำรงอยู่	6	3.52	สุชานันท์, ฐานิดา, ชลธิชา, ธนัชชา, ัญญา
11. ความเชื่อ ศาสนา	3	1.77	บุญญพัฒน์, ัญญธณ
รวม	170	100	

จากการศึกษาพบว่า ชื่อนักเรียนหญิงมีการตั้งชื่อในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถมากที่สุด ด้านความดีงาม และด้านความเจริญรุ่งเรืองตามลำดับ ทั้งนี้พบการตั้งชื่อในกลุ่มความหมายด้านความเชื่อศานา น้อยที่สุด ซึ่งทำให้ทราบว่านิยมตั้งชื่อนักเรียนหญิงให้มีความหมายเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ เพื่อแสดงถึงผู้หญิงที่มีความรู้ ความสามารถในการดำรงชีวิต แสดงถึงความเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา อีกทั้ง ยังให้มีความหมายเกี่ยวกับความดีงามความเจริญรุ่งเรือง ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีงามทั้งสติปัญญา รูปลักษณ์

ตาราง 3 แสดงผู้ตั้งชื่อ

ผู้ตั้งชื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	ตัวอย่างชื่อนักเรียน
มารดา	113	32.29	โรจนฤทธิ์, ไพรัชทร, กมลรัตน์, พิชชานันท์, ไอลดา
บิดา	94	26.86	นพรุจ, วริศพันธ์, กฤษณพล, สุพัชรินทร์, ชาลิสา
เลือกชื่อจากหนังสือ แนะนำการตั้งชื่อ	67	19.14	ศุภกร, ภัทรดนัย, ภูวนาด, คณินทร์, กรกนก
ญาติผู้ใหญ่	51	14.57	
ยาย	13	3.70	พลธัญวัฒน์, ธนศักดิ์, อธิบดี, ประพัฒพร, ชลธิชา
ปู่	8	2.29	ตรัยคุณ, กฤษฏา, ณิชพงษ์, ภาณุเทพ, สุรัชญา
ย่า	8	2.29	ธนศพล, อนุพนธ์, ธนินทร์รัฐ, ธนาภรณ์, ชญานนท์
ป้า	8	2.29	กฤติพงษ์, สรวิชญ์, ปรีयर, ปรียฉัตร, ศิริกัญญา
ตา	6	1.71	ภูมิภัทร, เฉลิมชัย, ธนโชติ, ปณญาคุนว, เกศกวี
ลุง	3	0.86	ชนม์วิเชียร, วรัญญา(1), สุพิชฌาย์
น้า	2	0.57	วรัญญา(2) , วรวลัญธิ
อา	2	0.57	วีณา, แพรว
พี่	1	0.29	รัตน์สุคนธ์

ตาราง 3 แสดงผู้ตั้งชื่อ (ต่อ)

ผู้ตั้งชื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)	ตัวอย่างชื่อนักเรียน
แหล่งอื่น ๆ	13	3.71	
เว็บไซต์	10	2.85	วิษยะพงศ์, ณัฐกรณ์, ลภัส, กมลฉัตร, ปาณิสรา
สื่อโทรทัศน์	2	0.57	รัชชานนท์, พลายชุมพล
วารสาร	1	0.29	วิริยาการย์
พระภิกษุ	12	3.42	อุกฤษฏ์, ประเสริฐ, ณรงค์ศักดิ์, บุญฤทธิ์, กุลทีรา
รวม	350	100	

จากการศึกษาพบว่า มารดาเป็นผู้ตั้งชื่อให้นักเรียน พบมากที่สุดจำนวน 113 คน ร้อยละ 32.29 รองลงมาคือบิดาเป็นผู้ตั้งชื่อให้จำนวน 94 คน ร้อยละ 26.86 และเลือกชื่อจากหนังสือแนะนำการตั้งชื่อจำนวน 67 คน ร้อยละ 19.14 ตามลำดับ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยนักเรียนซึ่งทำให้ทราบว่าชื่อนักเรียนโรงเรียนอนุบาลศรีนคร จังหวัดสุโขทัย มารดาเป็นผู้ตั้งชื่อมากที่สุดและบิดารองลงมา ซึ่งมารดาและบิดาเป็นผู้เลือกและตัดสินใจในการตั้งชื่อลูกของตัวเอง โดยศึกษาชื่อจากตำรา และความรู้ของตนในการเลือกชื่อและความหมายให้มีความเป็นสิริมงคลแก่บุตร และยังมีการศึกษาจากหนังสือแนะนำการตั้งชื่อที่แพร่หลายในปัจจุบัน ญาติผู้ใหญ่ในครอบครัวยังได้รับหน้าที่ในการตั้งชื่อให้บุตรหลาน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์และความรู้เป็นที่ยอมรับนับถือ และชื่อจากญาติผู้ใหญ่ก็ถือเป็นมงคลแก่บุตรหลาน พระภิกษุในสังคมยังได้รับการนับถืออยู่บ้าง แต่เนื่องจากในเรื่องของการติดต่อในการตั้งชื่ออาจจะต้องรอเป็นเวลานาน และยังมีแหล่งชื่ออื่น ๆ ที่เป็นช่องทางในการศึกษาที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ และนำมาตั้งชื่อบุตรหลานของตนเอง สามารถกล่าวได้อีกว่า

1. ความหมายของชื่อนักเรียน

การศึกษาในประเด็นความหมายของชื่อนักเรียน สรุปได้ดังนี้

1.1 ความหมายของชื่อนักเรียนชาย พบว่ามี จำนวน 12 กลุ่มความหมาย เรียงลำดับตามกลุ่มความหมายที่พบจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเกียรติยศอำนาจพบร้อยละ 26.11 % ด้านความรู้ความสามารถพบร้อยละ 19.44 % ด้านความมั่งคั่งร่ำรวยพบร้อยละ 13.89 % ด้านความดีงามความเจริญรุ่งเรืองพบร้อยละ 8.89 % ด้านมนุษยวงศ์ตระกูลพบร้อยละ 6.67 % ด้านความเชื่อ ศาสนาพบร้อยละ 6.67 % ด้านความสุขพบร้อยละ 5.00 % ด้านคุณลักษณะคุณสมบัติพบร้อยละ 5.00 % ด้านการดำรงอยู่พบร้อยละ 2.78 % ด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติพบร้อยละ 2.22 % ด้านความเหมาะสม การเปรียบเทียบพบร้อยละ 2.22 % และสุดท้ายด้านอากัปกริยาพบร้อยละ 1.11 %

1.2 ความหมายของชื่อนักเรียนหญิง พบว่ามี 11 กลุ่มความหมาย เรียงลำดับตามกลุ่มความหมายที่พบจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถพบร้อยละ 21.18 % ด้านความดีงาม ความเจริญรุ่งเรืองพบร้อยละ 16.48 % ด้านมนุษยวงศ์ตระกูลพบร้อยละ 10.59 % ด้านความมั่งคั่งร่ำรวยพบร้อยละ 10.59 % ด้านเกียรติยศอำนาจพบร้อยละ 8.82 % ด้านความสุขพบร้อยละ 8.23 % ด้านความเหมาะสม การเปรียบเทียบพบร้อยละ 8.23 % ด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติพบร้อยละ 5.30 % ด้านคุณลักษณะคุณสมบัติพบร้อยละ 5.30 % ด้านการดำรงอยู่พบร้อยละ 3.52 % และสุดท้ายด้านความเชื่อ ศาสนาพบร้อยละ 1.77 %

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์เรื่องความหมายของชื่อนักเรียน พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการให้ความหมาย ภาษาของรากศัพท์ ลักษณะการแผลงรูปศัพท์ หน่วยศัพท์ และลักษณะทางเสียง ดังนี้

ประเด็นการให้ความหมายพบว่าผู้ตั้งชื่อให้ความหมายไม่ตรงกับรากศัพท์ ซึ่งเป็นการให้ความหมายจากความรู้และความนึกคิดของผู้ตั้งชื่อเอง และยังพบการนำคำที่มีความหมายไม่ดีมาประกอบชื่อ เช่น นัสนารี โดยผู้ตั้งชื่อให้ความหมายคำว่า นัสน หมายถึง นักปราชญ์ ซึ่งในมุขนิธิภูมิพโลภิกขุ (2547) ได้ให้ความหมายว่า นัสน [นฏฐ (ก.กิ)] หมายถึง เสียหาย ซึ่งเมื่อแปลชื่อ นัสนารี จะมีความหมายว่า หญิงสาวที่มีความเสียหาย ซึ่งผู้วิจัยสันนิษฐานจากตำราโหราศาสตร์ว่าอักษร น กับ ณ ตามหลักเลขศาสตร์ มีค่าตัวเลขเท่ากันจึงทำให้ มีการใช้อักษรตามหลักโหราศาสตร์ และเหตุผลของ ผู้ตั้งชื่อ จึงทำให้ผิดไปจากหลักภาษา แต่เมื่อเป็นชื่อเฉพาะผู้ตั้งชื่อจะให้ความหมายเช่นไรก็สามารถกำหนดได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามรากศัพท์

จากการวิเคราะห์รากศัพท์ พบว่าชื่อของนักเรียนมีที่มาของคำทั้งสิ้น 6 ภาษา ได้แก่ ภาษาบาลี เช่น รัตนพล, ภาณุ, ปุณณพัฒน์ ภาษาสันสกฤต เช่น ศิวกร, วิชณะ, ชญานันท์ ภาษาไทย เช่น แก้วตา, ขวัญใจ, รุ่งเพชร ภาษาเขมร เช่น เกรียงไกร ภาษามอญ เช่น ปลายชุมพล และ ภาษาทมิฬ เช่น กวินภ เป็นต้น

ลักษณะการแผลงรูปศัพท์ พบว่ามีการแผลงรูปศัพท์มาเป็นลำดับ จนไม่มีเค้าของศัพท์เดิม เช่น ชื่อ กฤษดา เป็นคำที่ไทยสร้างขึ้น รากศัพท์เดิม คือ กฤต (ส.) ซึ่งตัดคำมาจาก สัฏกฤต (สำเนียง เลื่อมใส, 2563) ต่อมามีการแผลงรูปศัพท์จากรูปคำที่มีการเขียนว่า กฤต (ส.) > กฤต > กฤษฏา > กฤษดา ตามลำดับ แต่ยังคงมีความหมายเหมือนเดิมว่าอันกระทำแล้ว ซึ่งเป็นการยืมคำ และเปลี่ยนแปลงหรือนำมาสร้างเป็นคำใหม่

หน่วยศัพท์ที่แสดงถึงความเป็นเพศชายและเพศหญิงที่ปรากฏในชื่อ ในเพศชายจะปรากฏคำว่า เกียรติ เดช ชัย ชาญ ชาติ ธน-โชติ ณรงค์ นนท์ พงษ์หรือพงศ์ ส่วนในเพศหญิงจะปรากฏคำว่า วรรณ สิริหรือศิริ วดี

ลักษณะทางเสียง ชื่อของนักเรียนชายมักใช้รูปสระเสียงสั้นหรือพยัญคัตย เพื่อให้มีเสียงหนักแน่น สัมกับเป็นชื่อของผู้ชาย เช่น ธนะ กิตติ พีระ ศุภะ ธิติ ภัทร ญัฐ วุฒิ ปิยะ ฯลฯ ส่วนชื่อของนักเรียนหญิงมักใช้สระเสียงยาวหรือพยัญคัตย เพื่อให้มีเสียงนุ่มนวล อ่อนโยน สัมกับเป็นชื่อของผู้หญิง เช่น ญาดา นภา อรจิรา กัญญา อัจฉรา ฬิดา ธิดา แก้วตา ฯลฯ

2. ที่มาของชื่อนักเรียน

จากการศึกษาในประเด็นที่มาของการตั้งชื่อนักเรียนโรงเรียนอนุบาลศรีนคร จังหวัดสุโขทัย สรุปได้ดังนี้

2.1 ผู้ตั้งชื่อ จากการศึกษาพบว่าการตั้งชื่อทั้งหมด 6 ที่มา เรียงลำดับตามที่พบจากมากไปน้อย ได้แก่ มารดา บิดา เลือกชื่อจากหนังสือแนะนำการตั้งชื่อ ญาติผู้ใหญ่ (ยาย, ปู่, ย่า, ป้า, ตา, ลุง, น้า, อา, พี่) แหล่งอื่น ๆ (เว็บไซต์, สื่อโทรทัศน์, วารสาร) และพระภิกษุ ตามลำดับ

2.2 เหตุผลในการตั้งชื่อ จากการศึกษาพบว่าการตั้งชื่อทั้งหมด 10 เหตุผล เรียงลำดับตามที่พบจากมากไปน้อย ได้แก่ มีความเป็นสิริมงคล มีความไพเราะ ออกเสียงง่าย มีความสอดคล้องกับบุคคลในครอบครัว (พี่, บิดา, มารดา, น้อง, ยาย) ตั้งตามโหราศาสตร์ มีความแปลกใหม่ เลียนแบบชื่อเฉพาะ มีความสอดคล้องกับนามสกุลของครอบครัว ต้องการเปลี่ยนแปลงดวงชะตาชีวิต (เพื่อให้หายจากการเจ็บป่วย, เพื่อให้มีทรัพย์สินบารมี) และเหตุผลอื่น ๆ (เกิดตรงวันสำคัญของประเทศไทย, เดือนเกิด) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

ในเรื่องความหมายเมื่อเปรียบเทียบผลการวิจัย วิเคราะห์ความหมายและที่มาของการตั้งชื่อนักเรียนโรงเรียนอนุบาลศรีนคร จังหวัดสุโขทัย กับงานวิจัยเรื่อง ความหมาย ความเชื่อ และค่านิยมที่สะท้อนจากการตั้งชื่อนักเรียน ตำบลท่าคล่องช้าง จังหวัดเลย ของนฤมล รัตนอ่อน (2554) พบว่า มีความสอดคล้องกัน คือ กลุ่มความหมายของชื่อนักเรียนชายจะมีความหมายเกี่ยวกับเกียรติยศอำนาจมากที่สุด แต่แตกต่างกัน เรื่องกลุ่มความหมายของชื่อนักเรียนหญิง กล่าวคืองานของคณะผู้วิจัยนี้ พบกลุ่มความหมายเกี่ยวกับความรู้ความสามารถนั้นมากที่สุด ในขณะที่งานวิจัยของนฤมล รัตนอ่อน พบกลุ่มความหมายเกี่ยวกับความดีงามความเจริญรุ่งเรืองมากที่สุด และพบว่ากลุ่มความหมายของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีจำนวนกลุ่มความหมายน้อยกว่าโดยไม่พบกลุ่มความหมายเกี่ยวกับ ลำดับจำนวน เมืองแคว้น ทิศทาง เนื่องมาจากค่านิยมในการตั้งชื่อ

ทั้งนี้ จากการศึกษาวิเคราะห์ความหมายและที่มาของการตั้งชื่อนักเรียนโรงเรียนอนุบาลศรีนคร จังหวัดสุโขทัย คณะผู้วิจัยพบว่า ชื่อของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความสอดคล้องกับบุคคลในครอบครัว ทั้งในเรื่องเสียงและความหมาย จากการวิเคราะห์พบว่า ชื่อของนักเรียนชายมีความสอดคล้องกับบิดามากที่สุด และชื่อของนักเรียนหญิงมีความสอดคล้องกับพี่ของตนเองมากที่สุด

เมื่อพิจารณาถึงสภาพสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมและพาณิชย์กรรม มีการศึกษาในภาคบังคับเป็นส่วนใหญ่ พบว่า กลุ่มความหมายที่พบมากที่สุด คือความรู้ความสามารถ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความมั่งคั่งร่ำรวย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ตั้งชื่อมีความปรารถนาให้บุตรหลานเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเป็นผู้มีความรู้ที่ถูกต้อง มีคุณธรรม เพื่อเป็นแนวทางของชีวิตนำไปสู่ความสำเร็จในด้านอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยในการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ประเด็นที่มาของการตั้งชื่อ เมื่อเปรียบเทียบผลการวิจัย วิเคราะห์ความหมายและที่มาของการตั้งชื่อนักเรียนโรงเรียนอนุบาลศรีนคร จังหวัดสุโขทัย กับงานวิจัยของวิรัช ศิริวัฒนนะนาวิน (2544) เรื่อง การศึกษาการตั้งชื่อของคนไทย มีความสอดคล้องกัน คือ ผู้ตั้งชื่อส่วนใหญ่ คือ มารดาและบิดา และเลือกจากหนังสือแนะนำการตั้งชื่อ แต่แตกต่างกันคือ ผลการศึกษาของงานวิจัยเรื่อง วิเคราะห์ความหมายและที่มาของการตั้งชื่อนักเรียนโรงเรียนอนุบาลศรีนคร จังหวัดสุโขทัย คณะผู้วิจัยไม่พบการให้ผู้อื่น เช่น โหราจารย์ ผู้ใหญ่บ้าน พยาบาล ฯลฯ เป็นผู้ตั้งให้ และพบว่าพระภิกษุเป็นผู้ตั้งชื่อให้น้อยกว่าญาติผู้ใหญ่ตั้งให้ เนื่องมาจากค่านิยมในการให้ผู้เป็น

มารดา และบิดาเป็นผู้กำหนดชื่อของบุตรหลานเอง และยังให้ความเคารพแก่ญาติผู้ใหญ่ ในการตั้งชื่อบุตรหลาน

นอกจากนี้การให้พระภิกษุเป็นผู้ตั้งชื่อไม่สะดวกในการติดต่อการวิเคราะห์ความหมาย และที่มาของการตั้งชื่อ ผู้วิจัยพบว่าผู้ตั้งชื่อนั้นพิจารณาเลือกคำและที่มาของการตั้งชื่อที่มีความเป็นสิริมงคลให้แก่บุตรหลาน นอกจากนี้ยังแฝงค่านิยมในการตั้งชื่อของคนไทยในเรื่องต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบผลวิจัยนี้กับงานวิจัยของสมชาย สำเนียงงาม (2545) เรื่อง ลักษณะภาษาที่แสดง ความเปลี่ยนแปลงของความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลและกาลกณีนในชื่อคนไทย มีความสอดคล้องกัน คือ พบว่า มีค่านิยมด้านความรู้ ความสามารถ ด้านเกียรติยศอำนาจ ด้านความมั่งคั่งร่ำรวย และ ด้านความดีงามความเจริญรุ่งเรือง ซึ่งสะท้อนความเชื่อของผู้ตั้งชื่อว่าการตั้งชื่อที่เป็นสิริมงคลจะ ส่งผลให้เจ้าของชื่อมีลักษณะหรือคุณสมบัติที่ดี หรือมีชีวิตเป็นไปตามความหมายของชื่อนั้น รวมถึง เป็นที่ยอมรับยกย่องของบุคคลทั่วไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยแนะนำให้ผู้ที่สนใจ ศึกษาเปรียบเทียบความหมาย ค่านิยม และความเชื่อจาก ชื่อ ของชาวไทพวนที่มีการอพยพย้ายมาจากเมืองพวนเข้ามาทางจังหวัดแพร่ อุตรดิตถ์ แล้วจึงมุ่ง ศึกษายังเมืองสวรรคโลก มักจะตั้งชื่อบ้านเมืองที่ตั้งขึ้นใหม่ตามชื่อเดิมหรือตั้งตามสภาพภูมิ ประเทศ บ้านหาดเสี้ยวเป็นหมู่บ้านพวนขนาดใหญ่ในประเทศลาวบริเวณแขวงเมืองเชียงขวาง พวนส่วนหนึ่งอพยพมาอยู่ที่บ้านหาดเสี้ยว จ.สุโขทัย เมื่อประมาณ พ.ศ. 2380 – 2381 โดยการ นำของฝ่ายพระวอ คือ สามเสน ส่วนฝ่ายสงฆ์ คือ ครูบาวัดหาดเสี้ยว และเจ้าหัวอ้ายสมเด็จ บ้านตาด ซึ่งมีหลักฐานจารึกไว้ที่ผนังโบสถ์วัดหาดเสี้ยว ในอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย กับประชาชนในอำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัยซึ่งจะทำให้เห็นถึงความหมายที่สะท้อนค่านิยม และความเชื่อที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- นฤมล รัตน์อ่อน. (2554). *ความหมาย ความเชื่อ และค่านิยมที่สะท้อนจากการตั้งชื่อนักเรียนตำบลท่าคล้องช้าง จังหวัดเลย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- มูลนิธิภูมิพลโลกิขุ. (2547). *พจนานุกรมบาลี-ไทย ฉบับภูมิพลโลกิขุ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มูลนิธิภูมิพลโลกิขุ.
- วิรัช ศิริวัฒนะนาวิณ. (2544). *การศึกษาการตั้งชื่อของคนไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- สมชาย สำเนียงงาม. (2545). *ลักษณะภาษาที่แสดงความเปลี่ยนแปลงของความเชื่อเกี่ยวกับสิริมงคลและกาลกิณีในชื่อของคนไทย*. (ดุขฎิณิพนธ์อักษรศาสตรดุขฎิณิบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- สำเนียง เลื่อมใส. (2563). *ภาษาบาลีและสันสกฤตในภาษาไทยและวรรณคดีไทย*. สืบค้นจาก www.shorturl.asia/5b6Jr
- องค์การบริหารส่วนตำบลศรีนคร. (2551). *สภาพทั่วไป*. สืบค้นจาก <https://www.srinakhon.go.th/trv-otp-detail?id=298>